

บทคัดย่อ

ข้อมูลการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อเชิงธุรกิจถูกรวบรวมโดยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการจัดประชุมเสวนาจากเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (130 ราย, จังหวัดสกลนคร) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (341 ราย, จังหวัดบุรีรัมย์) และภาคกลางของประเทศไทย (30 ราย, จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท นครสวรรค์ นครปฐม และกาญจนบุรี) ถูกนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อประเมินสถานภาพ การเลี้ยง ต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนที่ได้รับจากการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อเชิงธุรกิจ ผลการศึกษา ชี้ให้เห็นถึงสถานภาพการเลี้ยง ทศนคติ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกในการผลิต โคเนื้อเชิงธุรกิจในปัจจุบันของเกษตรกรในพื้นที่ที่ศึกษา การเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ แตกต่างกันมีรูปแบบการบริหารจัดการเชิงธุรกิจแตกต่างกัน โดยการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกของเกษตรกรใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีการบริหารจัดการเชิงสหกรณ์ ในขณะที่การเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกของ เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีการบริหารจัดการเชิงเดี่ยว และการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูก ของเกษตรกรในภาคกลางมีการบริหารจัดการเชิงเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีต้นทุนในการเลี้ยงแม่โคในรูปเงินสด (ไม่รวมค่าแรงงาน ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน และค่า เสื่อมต่างๆ) 10,007 บาทต่อตัว และมีกำไรสุทธิจากการขายลูกโคเมื่ออายุหย่านม 7,422 บาทต่อตัว เกษตรกร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีต้นทุนในการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกในรูปเงินสด 10,608 บาทต่อตัว และมีกำไรสุทธิจากการขายลูกโคเมื่ออายุหย่านม 5,036 บาทต่อตัว ในขณะที่ เกษตรกรในภาคกลางมีต้นทุน ในการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกในรูปเงินสด 4,028 บาทต่อตัว และมีกำไรสุทธิจากการขายลูกโคเมื่ออายุหย่านม 16,551 บาทต่อตัว ความแตกต่างของต้นทุนและผลตอบแทน (กำไร) ของการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อเชิง ธุรกิจในแต่ละเขตพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากความแตกต่างของรูปแบบการจัดการเลี้ยงดู จำนวนโคที่เลี้ยงในฝูง แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงโค และตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อแต่ละราย ($P < 0.05$) การรวมกลุ่มผู้ผลิตและการ กำหนดข้อตกลงหรือมาตรฐานการซื้อขายช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อเชิงธุรกิจ ข้อเสนอแนะในการเพิ่มจำนวนโคเนื้อและจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อเชิงธุรกิจ ถูกรวบรวม จากกลุ่มผู้ผลิตที่ศึกษา ผลการศึกษานี้ ชี้ให้เห็นถึง โอกาสในการพัฒนาศักยภาพการผลิตลูกโคเนื้อเชิงธุรกิจจาก แม่โคของเกษตรกรในประเทศไทย

คำสำคัญ: การเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูก ต้นทุน ผลตอบแทน

Abstract

Information of cow-calf production were collected through questionnaires, interviews, and seminars with the producers in the upper Northeast (130 cow-calf producers, Sakon Nakhon), lower Northeast (341 cow-calf producers, Buriram) and Central areas (30 cow-calf producers, Suphanburi, Chai Nat, Nakhon Sawan, Nakhon Pathom and Kanchanaburi) of Thailand. These information were statistically analyzed in order to evaluate the current status, cost and benefits of cow-calf production. The analyses results indicate the situation, attitude, and factors influencing the decision to raise cows for cow-calf production of the producers in the study areas. Cow-calf production in different areas have different business management. Cow-calf production in the upper Northeast area was characterized as a cooperative, while cow-calf production in the lower Northeast area was characterized as monoculture, and cow-calf production in the Central area was characterized as monoculture a business partnership. Cow-calf producers in the upper Northeast area had costs in cash (excluded labor, opportunity of investment, and depreciation costs) 10,007 baht per cow, and received net profit from selling the weaned calf 7,422 baht per calf. Cow-calf producers in the lower Northeast area had cost in cash 10,608 baht per cow, and received net profit from selling the weaned calf 5,036 baht per calf. While, cow-calf producers in the Central area had cost in cash 4,028 Baht per cow, and received net profit from selling the weaned calf 16,551 Baht per calf. Differences in costs and benefits (net profit) of cow-calf production in these areas were affected by management style, number of cattle in the herd, labors used in cow-calf production, and the individual producers ($P < 0.05$). Incorporation of cow-calf producers, and defining terms or trading standard helped reducing costs and increased efficiency of commercial cow-calf production. Suggestions for increasing the number of beef cattle and cow-calf producers were collected from the producers participated in this study. These results indicate the potential for improvement of the cow-calf production in Thailand.

Keywords: Cow-calf production, costs, benefits